

Utvilsomt at Norge var i krig med Tyskland til frigjøringen.

100205

Opphevet 25/11-1947

Fastslår lagmann Solem i dommen over Finn Kjelstrup.

I dommen over tidligere major Kjelstrup, avsagt av lagmann Solem, kommer retten i premissene også inn på spørsmålet om hvorvidt Norge var i krig med Tyskland etter kapitulasjonen i Nord-Norge i 1940. Dette spørsmål er jo som kjent også reist av «minister» Skancke og det behandles i forhørsretten i dag under bevisopptagelsen i anledning av Skanckes begjæring om å få sin sak gjenopptatt. Vi gjengir derfor dette avsnitt av lagmannsrettens domspremisser:

Tiltalte har også gjort gjeldende, at krigen først tok til den 24. april 1940, da den norske minister forlot Berlin, og at den sluttet ved kapitulasjonen av troppene i Nord-Norge 9. juni 1940. Tiltalte mener at dette forhold er oversett ved rettsoppgjøret. Det er ikke tilfelle, men da tiltalte har lagt særlig vekt på

denne påstand, finner retten å burde behandle den mer inngående.

Som bevis på at krigen først tok til 24. april 1940 påberoper tiltalte seg at den diplomatiske forbindelse først ble brutt den dag, da den norske sendemann forlot Berlin. Dette er ikke riktig. Den norske regjering tok alt den 9. april det vanlige skritt ved krigsutbrudd og ba den svenske regjering om ved sin legasjon i Berlin å varetå de norske interesser i Tyskland.

Da Tyskland den 9. april 1940 rettet angrep mot Norge med betydelige land-, luft- og sjøstridskrefter, satte Norge seg til motverge, ikke bare ved å søke å hindre inntrengen av sjøstridskreftene, men også ved å etablere forsvaret mot den videre inntrengen i landet som fienden satte i gang. At krigen brøt ut 9. april er alltid hevdet fra norsk side og denne oppfatning ligger til grunn for rettsoppgjøret. Denne oppfatning er også tydelig kommet til uttrykk i Hitlers forordning av 24. april 1940, der han i innledningen sier at regjeringen «tyngsamt og med framtidskrigstilstanden ved å foreta militære kamphandlinger». Disse «militære kamphandlinger» tok til alt 9. april således bl. a. ved senkningen av «Blücher» og ved trefningen på Midt-akogen.

Ved kapitulasjonen la de norske stridskrefter ned våpnene og forpliktet seg til ikke å gripe til våpen igjen mot Det tyske rike eller dets allierte så lenge den pågående krig varer. Men i Kongens proklamasjon til det norske folk av 7. juni 1940 heter det bl. a.: «Forsvarets overkommando har derfor rådd Kongen og Regjeringen til foreløpig å oppgi kampen innenlands».

De flytter derfor nu ut av landet. Men de oppgir ikke dermed kampen for å gjenvinne Norges selvstendighet. Tvert imot — de vil holde fram med den utenfor landets grenser. De har det faste håp at de tyske overfallsmenn snart skal bli tvunget til å gi fra seg sitt bytte —».

Forsvarsjefen, generaløyntant Ruge, sa samme dag i sin proklamasjon bl. a.: «Vi som har stått sammen i striden har lovt hverandre at vi ikke skal gi oss før vi står kan heise vårt frie norske flagg som frie kvinner og menn. Dette løfte vil bli holdt, kanskje ikke av meg som må regne med heretter å være i erobrerens makt. Men de som fortsetter striden utenfor Norge, og dere som er unge, vil innfri løftet når dagen kommer».

Disse proklamasjoner viser klart og tydelig at krigstilstanden ikke var opphørt. Etterat Kongen og Regjeringen var flyttet til London, representerte de fremdeles den norske stat. Kongen var anerkjent av de nøytrale stater og forbindelsene mellom Kongen og de nøytrale stater ble oppretholdt ved hans diplomatiske representanter.

Som representant for riket lot da Kongen striden fortsette fra norsk side. Norske sjøstridskrefter opererte langs Norges kyst og da de norske flyvere var helt utdannet, tok de del i kamphandlinger, fortrinnsvis langs Norskekysten. I de raida som ble foretatt på kysten var norske tropper med, således i Lofoten og mot Måløy (kompaniet Lange). At tyskerne også oppfattet disse aksjoner som norske viser den for øvrig grovt folkerettsstridige gisseltaking, som ble motivert med at den norske konge hadde satt aksjonen i gang (hoffgislene).

Tyskernes omfattende befestningsanlegg, særlig langs kysten, viste at de var forberedt på invasjon og tyskerne visste at en invasjon ville bli støttet av norske organiserte tropper (Mil. org.).

At tyskerne selv var av den oppfatning at det fremdeles var krigstilstand kom til syne på flere måter, men særlig tydelig i august 1943, da det ble foretatt omfattende arrestasjoner av norske offiserer, som ble sendt til Tyskland som krigsfanger.

Det kan derfor etter rettens mening ikke være tvilsomt at Norge den hele tid fra 9. april 1940 og til frigjøringen har vært i krig med Tyskland.

Situasjonen var den at det når som helst kunne ventes kamphandlinger med sikte på å frigjøre landet. Konsekvensen av den oppfatning tiltalte hevder, vil være, at enhver nordmann under denne situasjon straffritt kunne yte fienden bistand til å slå ned slike kamphandlinger.